

**Inligtingsessie vir skoolhoofde en skakelonderwysers
van Careers@Maties-skole, STIAS, 23 Mei 2012**

**Opmerkings deur prof H Russel Botman,
Rektor en Visekanselier, Universiteit Stellenbosch**

- Middag, almal. *Molweni. Good afternoon.*
- *Thanks for coming, and from my side, welcome here.*
- *As you have heard from Beverley and Hambly, our relationship with schools is vital to us.*
- *Your learners become our students, so it is in our mutual interest to maintain strong links*
- Die skole wat na hierdie geleentheid uitgenooi is, het deur die jare talle Maties opgelewer.
- Baie dankie vir jul getroue ondersteuning.
- Toegang tot die beste hoër onderrig is vir almal belangrik maar absoluut krities vir agtergestelde gemeenskappe.
- Onderwys is dié manier om uit armoede te kom.
- En dis 'n effek wat uitkring – gesinne, families en uiteindelik die hele gemeenskap word bevoordeel.
- Dis hoekom ek met my inhuldiging in 2007 gesê het die dogter van die plaaswerker moet dieselfde kans op sukses gebied word as die seun van die plaasboer.
- Nou, aan die begin van my tweede termyn, is ek bly om te kan sê ons maak goeie vordering hiermee.
- *Although we still have some way to go, we now have significantly more black students than five years ago.*
- *However, increasing the diversity of our student body remains a key priority for us.*
- *It is not just about numbers, though – it is about empowering individuals and communities, and ultimately, transforming society*
- *We have a variety of initiatives to support schools and learners*
 - *Before students come to us; and*
 - *Once they have enrolled with us.*
- *I want to highlight just a few examples of each.*
- *I think you will find that Stellenbosch is taking the lead nationally, and doing ground-breaking work*

VOOR STUDENTE NA DIE US TOE KOM :

HOPE@Maties

- Die US se institusionele Skolevennootskapsprojek staan nou bekend as HOPE@Maties
- Daar is verskillende strategieë wat hierbinne gevolg word
- Ek gaan vlugtig oor 'n paar praat, nl.
 - Careers@Maties
 - Saterdag- en Vakansieskole
 - “Pyplyne” vir leerders van skoolvlak na die US
 - Die verbetering van matriekuitslae
 - Steun aan onderwysers en skoolbestuurders; asook
 - Beurse en lenings

Careers@Maties

- Soos ons (by Hambly) gehoor het, is Careers@Maties daarop gemik om top graad 11-presteerders vanuit benadeelde skoolgemeenskappe beter voor te berei op studies aan die US
- Die rasionaal is dat meer ingeligte loopbaankeuses tot groter studentesukses lei
- In die Kennisekonomie van die Inligtingsera is dit baie belangrik

Saturday Schools & Holiday Schools

- *These are designed to improve access to university*
- *Talent is spread evenly in the population, but not resources*
 - *So, we add something: best teaching by top personnel*
- *In Grade 11, schools identify top learners (marks over 70%);
In Grade 12, they attend HOPE@MATIES tutelage programmes*
- *We already have eight such centres:*
 - *Saturday School: in Mitchells Plain, Elsies River, Atlantis, Paarl and Stellenbosch*
 - *Holiday Schools: in Malmesbury, Worcester and Overberg*

“Pyplyne”

- Ons praat van “pyplyne” wat die leerder van die skool na die US moet neem
- Ons doen dit deur Wiskunde-, wetenskap- en taal-ondersteuning te bied
- Vir plaaslike hoërskole, bv. Cloetesville, Stellenzicht, Kayamandi
- Eersdaags dalk ook in Worcester

Matriekuitslae

- Telematiese platform:
 - Wier impak danksy satellietuitsendings
 - WKOD se Telematiese Projek, met US-fasiliteite
 - Bereik 14 000 leerders in 145 skole
 - *Matric pass rate in these schools improved by 10,9%*
 - *In 20 of these 145 schools, the improvement was 50%*

Ondersteuning aan onderwysers en skoolbestuurders

- Tans 168 kandidate in ons Skoolleierskapkursus
- Hierdie Gevorderde Onderwysertifikaat word deur die US se Sentrum vir Leierskap en Bestuur in die Onderwys aangebied
(Centre for Education Leadership and Management)
- Van u is dalk hiervoor ingeskryf
- Baie sterkte met u studies

BEURSE en LENINGS

- Beurse en lenings is ’n belangrike manier om toegang vir swart studente te verbeter
- Op hierdie manier verbeter ons diversiteit aan die US
- En dit transformeer ons institusionele kultuur
- In 2012 het die US R73 miljoen bestee aan beurse en finansiële hulp aan studente
- Wil dit uitbrei in die toekoms
- Wil ook beurstoekenning deels in skole se hande plaas

ONCE STUDENTS HAVE ENROLLED WITH SU:

- *Actually, the first example is an in-between step... our Science & Mathematics Bridging Programme, called SCIMATHUS.*
- Ons is baie bekommerd dat net 10,4% van Graad Neges die onlangse Wes-Kaapse syfervaardigheidstoetse geslaag het
- *SciMathUS provides talented and motivated matriculants who do not pass well enough to go to university with a second chance*

- *Intake of 125 per year*
- *SciMathUS has had a 100% success rate the past four years.*
- *But more than that – all students improved their Grade 12 marks.*
- *One of last year's stars improved in Science from 32% to 82%.*

FIRST-YEAR ACADEMY

- *My second example of what we do to assist students once they enrol with us, is our First-year Academy*
- *Launched in 2007, it was the first initiative of its kind in SA.*
- *It entails the entire University supporting new students.*
- *Early assessment, teaching and learning coordination points, tutor and mentor programmes, ResEd programmes, Centre for Student Counselling and Development, etc.*
- *We consistently maintain a first-year retention rate of over 85%*
- *And our overall undergraduate success rate is 84%, one of the highest in the country*

CLUSTER HUBS

- Laaste voorbeeld, Res-Ed Kluster *Hubs en Hub Villages*
- Na ete wil ek graag hê almal moet oor die pad stap na ons nuwe amaMaties Hub
- Dis 'n fasiliteit waar ons pendelstudente en koshuisstudente saambring
- Koshuisstudente doen gemiddeld beter as pendelstudente, want:
 - Hulle staan minder tyd af aan reis,
 - Hulle kan bekostigbaar gesond eet,
 - Hulle het 'n akademiese en sosiale netwerk op kampus
- Die amaMaties Hub bied dus steun aan pendelstudente wat bv. in hul ouerhuise aanbly
- As 'n student pendel van Elsiesrivier of Mitchells Plain of Khayelitsha en hulle kom hier op die kampus aan soggens moet hulle 'n tuiste hê
- 'n Plek waar hulle vriende het
- Waar hulle hul waardevolle items kan gaan toesluit
- Waar hulle kan eet, en studeer, en as dit moet – bv. omdat hulle laat wil studeer vir 'n toets – selfs 'n nag kan oorslaap
- Dis wat die Cluster Hubs hulle bied, soos u sal sien

SLOT

- Dames en here, ten slotte, die US se rigtinggewende motief is hoop – dus die HOOP Projek
- Ons meen 'n universiteit moet hoop skep deur wat hy doen
- Ons wil relevant wees vir die mense in wie se diens ons staan
- Ons wil die samelewing se groot uitdagings takel
- En ons wil dit saam met ons vennote doen
- Skole is van ons belangrikste vennote
- Kom ons versterk ons bande al hoe meer